

מגילה ג

	משנתינו	רבי יהושע בן קרחה
	מימות יהושע בן נון	מימות אחשורוש
הטעם	יליף פרי' פרי'	כי שושן, מה שושן מוקפת חומה מימות אחשורוש וקורין בחמשה עשר - אף כל שמוקפת חומה מימות אחשורוש קורין בחמשה עשר
למה לא אמר כדעה האחרת	אית ליה פרי' פרי' ושאני שושן הואיל ונעשה בה נס	דלית ליה פריזי פריזי
מפי' ומפי' ועי'	מפי' ומפי' - לחלק בין מוקפין חומה מימות יהושע בן נון למוקפת חומה מימות אחשורוש	עי' ועי' נמי - לחלק בין שושן לשאר עיירות
מפי' ומפי' ועי'	קושי: מפי' ומפי' - לחלק בין שושן לשאר עיירות , אלא עי' ועי' למאי אתא? תירוצ' : ולתנא דידן מי ניחא? כיון דאית ליה פריזי פריזי מדינה ומדינה למה לי? אלא, קרא לדרשה הוא דאתא, וכדרכי יהושע בן לוי הוא דאתא כרך וכל הסמוך לו וכל הנראה עמו נידון ככרך	

שאלה: השתא דאמרת **מפי' ומפי' ועי' ועי'** לדרשה, **מספחה ומספחה**, למאי אתא?
תשובה: אמר רבי יוסי בר חנינא: להביא משפחות כהונה ולויה שמבטלין עבודתן ובאין לשמוע מקרא מגילה. דאמר רב יהודה אמר רב: כהנים בעבודתן, ולוים בדוכן וישראל במעמדן - כולן מבטלין עבודתן ובאין לשמוע מקרא מגילה,

ברייטא לחיזוק: תניא נמי הכי: **כהנים בעבודתן, ולוים בדוכן, וישראל במעמדן - כולן מבטלין עבודתן ובאין לשמוע מקרא מגילה.**

הלכה נלמדת מכאן: מכאן סמכו של בית רבי שמבטלין תלמוד תורה ובאין לשמוע מקרא מגילה, קל וחומר מעבודה. ומה עבודה שהיא חמורה - מבטלין, תלמוד תורה - לא כל שכן?

קושי: ועבודה חמורה מתלמוד תורה? - והכתיב (יהושע ה') **ויהי כהיות יהושע כיהויה וישא עיניו וירא והנה איש עומד לפניו וישתחו.**

(שאלה צדדית על הפסוק: והיכי עבד הכי? והאמר רבי יהושע בן לוי: אסור לאדם שיתן שלום לחבירו בלילה, חיישינן שמא שד הוא!
תשובה: שאני התם דאמר ליה כי אני שר צבא ה'.
קושי: ודלמא משקרי?
תירוצ': גמירי דלא מפקי שם שמים לבטלה.)

המשך הקושי: אמר לו: אמש בטלתם תמיד של בין הערבים, ועכשיו בטלתם תלמוד תורה! - אמר לו: על איזה מהן באת? - אמר לו: עתה באתי מיד (יהושע ח') **והיה יהושע כיהויה והוא כהיות יהושע**. אמר רבי יוחנן: מלמד שלן בעומקה של הלכה. ואמר רב שמואל בר אבונא: גדול תלמוד תורה יותר מהקרבת תמידין. שנאמר **עתה באת!**
תירוצ': לא קשיא: הא - דרבים, והא - דיחיד.

קושי: ודיחיד קל? והתנן: **נשים במועד מענות, אבל לא מטפחות. רבי ישמעאל אומר: אם היו סמוכות למטה - מטפחות. בראשי חדשים בחנוכה ובפורים - מענות ומטפחות בזה ובוזה, אבל לא מקוננות.** ואמר רבה בר הונא: אין מועד בפני תלמיד חכם, כל שכן חנוכה ופורים.
תירוצ': כבוד תורה קאמרת, כבוד תורה דיחיד - חמור, תלמוד תורה דיחיד - קל.

אמר רבא: מה עדיף ממה?

עדיף	נדחה	המקור
מקרא מגילה	עבודה	מדרכי יוסי בר חנינא
מקרא מגילה	תלמוד תורה	מדסמכו של בית רבי
מת מצוה	תלמוד תורה	מבטלין תלמוד תורה להוצאת מת ולהכנסת כלה
מת מצוה	עבודה	ולאחותו מה תלמוד לומר? הרי שהיה הולך לשחוט את פסחו ולמול את בנו, ושמע שמת לו מת, יכול יטמא - אמרת: לא יטמא. יכול כשם שאינו מיטמא לאחותו כך אינו מיטמא למת מצוה - תלמוד לומר ולאחותו: לאחותו הוא דאינו מיטמא, אבל מיטמא למת מצוה.
מת מצוה	מקרא מגילה	גדול כבוד הבריות שדוחה את לא תעשה שבתורה.